

VÝSKYT KŘEČKA POLNÍHO (*CRICETUS CRICETUS*) V OKOLÍ CHRUDIMI

Occurrence of Hamster (*Cricetus cricetus*) in the nearside of Chrudim (East Bohemia)

Jan DOLANSKÝ

Okresní muzeum Chrudim, Široká 86, 537 01 Chrudim

ANDĚRA a HORÁČEK (1982) charakterizují křečka polního (*Cricetus cricetus*) jako typického obyvatele otevřené krajiny nižších a středních poloh zhruba do 600 m n. m., který potřebuje vrstvu půdy více než jeden metr (skalnatý povrch mu nevyhovuje). Odhad početnosti ve Východočeském kraji zpracoval RYBÁŘ (1972) na základě dotazníkové akce pracovníků všech polesí, příslušejících do správy Ředitelství státních lesů v Hradci Králové. Výskyt v okolí Chrudimi je hodnocen jako ojedinělý, v okolí Pardubic jako méně hojný. RYBÁŘ (1989) udává řídký výskyt v některých částech Českomoravské vrchoviny se zachovalým charakterem členité zemědělské krajiny, v řadě míst intenzivně obhospodařovaného Polabí ho považuje za vymizelého. Konkrétní údaje nebo dokladové exempláře z okresu Chrudim chybí.

Poprvé jsem křečka polního našel na silnici za osadou Tři Bubny směrem na Řestoky (3.5. 1994). Jednalo se o dospělý exemplář přejetý na silnici. V následujících dvou letech jsem kromě vyhledávání uhynulých jedinců věnoval pozornost také vyhledávání křeččích nor. Při jízdách na kole do vzdálenosti cca 20 km okolo Chrudimě jsem sledoval příkopy podél silnic. Při zpozorování hromádek vyhrabané hlíny jsem místo a jeho okolí podrobněji prohledal.

Nejčtenější výskyt nor jsem našel podél málo frekventované silnice mezi Chrudimí a osadou Tři Bubny.

Zde bylo na některých místech i více než deset vchodů do nor. Jak dokládá fotografie č.2 na některých místech zde křečci hloubili nory i ve zvětralé vrstvě opuky. Na všech dalších lokalitách jsem nacházel jen samostatné nory s několika vchody. Na podzim těsně po sklizni jsem procházel strniště na poli přilehlém k zmíněné nejbohatší lokalitě, ale nenašel jsem zde žádné pobytové stopy křečků.

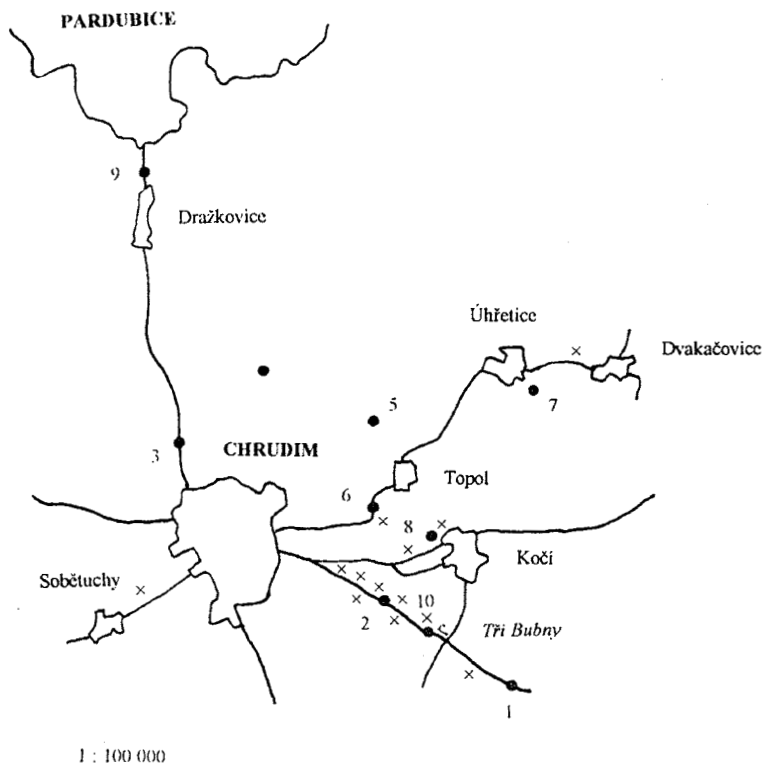
Sledování výskytu křečka polního v okolí Chrudimi se věnoval také J. Cach. Všechny naše nálezy mrtvých exemplářů, nor a pozorování živého jedince zasahují do čtverců 5960d, 6060b, 6060d, 6061a, 6061c a jsou vyznačeny v mapce. Veškeré získané údaje jsou z okrajů polí v zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině (nadmořská výška 225 až 300 m n. m.). Nález u obce Dražkovice není z okresu Chrudim, ale navazuje na sledované území.

Vzhledem k nesystematičnosti a nepříliš efektivní metodě pozorování (většinou pouze při cestách na lokality jiných živočichů) lze závěrem pouze konstatovat existenci populace křečka polního v okolí Chrudimi. Její zhodnocení by si ovšem právem vyžadovalo další výzkum.

MAPKA: Nálezky křečků polních na Chrudimsku.
 MAP: Occurences of hamster near Chrudim.

- nálezky jedinců křečka polního (findings of hamster)
  - 1 - mrtvý křeček (dead hamster) 3.5.1994 (J. Dolanský)
  - 2 - živý křeček (live hamster) 31.8.1994 (J. Dolanský)
  - 3 - mrtvý křeček (dead hamster) 1994 (J. Dolanský)
  - 4 - mrtvý křeček (dead hamster) 1994 (J. Cach)
  - 5 - mrtvý křeček (dead hamster) 23.5. 1995 (J. Cach)
  - 6 - mrtvý křeček (dead hamster) 25.10. 1995 (J. Cach)
  - 7 - mrtvý křeček (dead hamster) 18.11. 1995 (J. Cach)
  - 8 - mrtvý křeček (dead hamster) 1995 (J. Cach)
  - 9 - mrtvý křeček (dead hamster) 1995 (J. Dolanský)
  - 10 - mrtvý křeček (dead hamster) 10.2. 1996 (J. Cach)

× nory křečka polního (holes of hamster)

SUMMARY

There were hamster warren and several pieces of hamsters killed on the roads founded in the nearside of Chrudim (East Bohemia) during the years 1994-1996.

LITERATURA

ANDĚRA M., HORÁČEK I., 1982: Poznáváme naše savce. Mladá fronta, Praha.

RYBÁŘ P., 1972: Předběžná zpráva o rozšíření některých obratlovců ve východních Čechách. Práce a studie - Přír., Pardubice, 4: 101-140.

RYBÁŘ P. et al., 1989: Přírodou od Krkonoš po Vysočinu. Kruh, Hradec Králové.

Došlo: 6.12.1996

OBRÁZEK 1: Křeček polní (*Cricetus cricetus*). 31.8.1994, Tři Bubny (Foto J. Dolanský).

FIGURE 1: Hamster (*Cricetus cricetus*). 31.8.1994, Tři Bubny (Photo J. Dolanský).

OBRÁZEK 2: V místě kde je nehluboko pod zemí zvětralá opuka, jsou hromádky štěrku před vchodem do křeččí nory velice nápadné. 31.8. 1994, Tři Bubny (Foto J. Dolanský).

FIGURE 2: In the place where the disintegrated clay slate is not deep under the earth, the heaps of gravel in front of hamster warren are very striking (Photo J. Dolanský).